

MOBITA SI-AT

Čezmejna karierna orientacija

11.2023-10.2026

Interreg

Sofinancira
EVROPSKA UNIJA
Kofinanziert von
der EUROPÄISCHEN UNION

Slovenija – Österreich

Mobita SI-AT

UVOD

Na podlagi opravljene raziskave smo ugotovili, da si učenci in strokovnjaki na področju karierne orientacije v Sloveniji in Avstriji želijo več priložnosti za raziskovanje svojih interesov, razvoj svojih veščin ter več praktičnih izkušenj. Na podlagi ugotovitev raziskave smo v okviru projekta Mobita SI-AT razvili in pilotno izvajali inovativni model karierne orientacije, vključno z digitalnim in v veliki meri avtomatiziranim postopkom ocenjevanja.

Cilji projekta

Za otroke in mlade je cilj modela približati karierno orientacijo že v zgodnjem obdobju ter jo narediti praktično in dostopno. Model raziskovanje interesov in talentov povezuje s praktičnim spoznavanjem različnih poklicev in področij. Mobilna zasnova omogoča izvajanje aktivnosti neposredno na šolah, zato je karierna orientacija dostopnejša tudi učencem zunaj večjih urbanih središč.

Ker so strokovni delavci na področju karierne orientacije v Sloveniji in Avstriji izrazili potrebo po več možnostih usposabljanja ter krepitvi znanja in kompetenc, smo v okviru projekta zagotovili usposabljanja v programskem območju za izvajanje novega modela karierne orientacije.

Strokovnjaki so poudarili tudi potrebo po tesnejšem sodelovanju med izvajalci karierne orientacije in strokovnimi delavci v šolah. Zato smo spodbudili razvoj in vzpostavitev nove čezmejne Avstrije.

delovne skupine, namenjene sodelovanju, izmenjavi izkušenj in dobrih praks med deležniki na področju karierne orientacije iz Slovenije in

Partnerji projekta Mobita SI-AT:

- Berufsförderungsinstitut Burgenland (BFI) vodilni partner
- Fundacija za izboljšanje zaposlitvenih možnosti PRIZMA
- Wirtschaftskammer Steiermark
- Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (OZS)

Trajanje projekta:

november 2023 - oktober 2026

Skupna vrednost projekta:

1.326.164,36 EUR

Vir financiranja:

Interreg Slovenija-Avstrija 2021-2027

KAJ SMO RAZVILI

Mobita stations

V skladu z našimi cilji smo razvili koncept Mobita procesa, ki smo ga prilagodili regionalnim potrebam in razmeram v Sloveniji in Avstriji. Tako so nastale tri različice mobilnega modela karijerne orientacije, ki odgovarjajo potrebam učencev, strokovnjakov in podjetij. Vsem trem različicam je skupno, da gre za mobilni sistem, kar pomeni, da ekipa pride v šolo z vso potrebno opremo.

MISSION:TALENTE

9-10 LET

Delavnica:

- otrokom pomaga prepoznati lastne interese.
- omogoča otrokom, da razmišljajo o svojih sposobnostih.
- otrokom pomaga spoznavati in poimenovati različne poklice. Otrokom pomaga razmisliti o pomembnosti dela.

Praktične postaje:

- Digitalno in ustvarjalnost
- Komunikacija
- Zdravje, medicina in znanost
- Kmetijstvo in tehnologija

Psihološko testiranje:

- Splošni interesi
- Splošna samoučinkovitost
- Zanimanje za posamezno področje
- Akademsko
- samopodoba

Povratne informacije

Starši prejmejo povratne informacije o rezultatih psiholoških testiranj svojih otrok.

Učitelji prejmejo povratne informacije o rezultatih psiholoških testiranj za razred.

MOBITA

11-13 LET

Delavnica:

- učencem nudi smernice za njihovo izobraževalno pot
- jih že v zgodnji fazi pripravlja na zahteve prihodnjega trga dela
- omogoča učencem, da prepoznajo, razumejo in razvijejo svoje sposobnosti.

Praktične postaje:

- Koordinacija oko-roka
- Fina motorika, ročne spretnosti,
- Vidno-prostorske spretnosti in senzomotorična prilagoditev
- Kratkoročni pomin
- Reakcijski čas

Psihološko testiranje:

- Splošni interesi
- Splošna samoučinkovitost
- Zanimanje za posamezno področje
- Akademsko
- samopodoba

Povratne informacije

Učenci prejmejo povratne informacije o svojih rezultatih iz psiholoških testov in praktičnih postaj.

TALENTARIJ

13-15 LET

Delavnica:

- učencem nudi smernice za njihovo izobraževalno pot
- jih že v zgodnji fazi pripravlja na zahteve prihodnjega trga dela
- omogoča učencem, da prepoznajo, razumejo in razvijejo svoje lastne spretnosti, sposobnosti in interese.

Praktične postaje:

- Koordinacija oko-roka
- Fina motorika, ročne spretnosti,
- Vidno-prostorske spretnosti in senzomotorična prilagoditev
- Kratkoročni spomin
- Reakcijski čas

Psihološko testiranje:

- Splošni interesi
- Splošna samoučinkovitost
- Zanimanje za posamezno področje
- Akademsko
- samopodoba

Povratne informacije

Učenci in starši prejmejo povratne informacije o rezultatih iz psiholoških testov in praktičnih postaj.

Šolski svetovalci prejmejo povratne informacije o rezultatih psiholoških testov po posameznih razredih.

MISSION:TALENTE

Mission:Talente je praktična delavnica za spoznavanje poklicev, namenjena učencem 3. in 4. razreda. Koncept združuje zgodnjo karierno orientacijo z učenjem, primernim za njihovo starost, in otrokom omogoča, da med šolskim dnevom na igriv način raziskujejo svoje interese, prednosti in sposobnosti. Hkrati učitelji in starši v obliki poročila prejmejo dragocene vpoglede v interese otrok in njihovo samopodobo (kako se vidijo).

Izobraževalno ozadje in usklajenost s kurikulumom

Projekt je usklajen s cilji kompetenc za izobraževalno, karierno in življenjsko orientacijo v osnovni šoli. Poudarek je na prepoznavanju lastnih interesov in sposobnosti, spoznavanju poklicev v osebem in regionalnem okolju ter razmišljanju o pomenu dela. Didaktično »Mission:Talente« sledi pristopu, ki učenca postavlja v središče: otroci se učijo aktivno, sodelovalno in čim bolj samostojno prek konkretnih nalog. Postaje obravnavajo ključna področja kompetenc – vključno z znanstvenim razmišljanjem, osnovno digitalno pismenostjo, ustvarjalnostjo, tehničnim reševanjem problemov ter komunikacijskimi in timskimi veščinami. To ustvarja jasno povezavo z učnim načrtom, saj povezuje predmetno učenje s karierno orientacijo in osebnim razvojem.

Trajanje, struktura in potek

Program »Mission:Talente« je zasnovan tako, da traja celotno dopoldne. Po skupnem uvodu se otroci razdelijo v majhne skupine in zaporedoma prehajajo skozi štiri postaje, ki so časovno usklajene tako, da lahko sledijo druga drugi. Vsaka postaja običajno traja približno 30 minut in se osredotoča na različna delovna in strokovna področja: na primer tehnično in znanstveno delo pri merjenju vlažnosti prsti, ustvarjalno oblikovanje v laboratoriju za digitalno oblikovanje, natančno opazovanje in raziskovanje na medicinski postaji ter

komunikacija in sodelovanje na vesoljski postaji. Delavnico vodijo usposobljeni vodniki.

Zgodba in pripovedni koncept

Celotno učno okolje je vključeno v otrokom prijazno vesoljsko zgodbo: učenci so obravnavani kot člani posadke vesoljske ladje »Talent Space« in se odpravijo na skupno misijo na nov planet. Ta pripovedni koncept spodbuja motivacijo, nudi vodilo in ustvarja čustveno povezavo.

Pomen in dodana vrednost za učence in šole

Učenci že v zgodnji fazi začnejo raziskovati svoje interese, prednosti in možne poklicne poti, s praktičnim eksperimentiranjem pridobivajo samozavest ter doživljajo učenje kot aktiven, motivirajoč in smiseln proces. Kombinacija tehnologije, ustvarjalnosti, raziskovanja, komunikacije in refleksije odpira širok spekter pristopov in pritegne raznolike talente.

TALENTARIJ

Talentarij je mobilni model karierne orientacije v Sloveniji, namenjen učencem v starosti od 13 do 15 let, primarno v 8. razredu. V enem šolskem dnevu učenci opravijo standardizirane teste kognitivnih sposobnosti, se preverijo na praktičnih postajah ter raziskujejo svoje interese prek vprašalnikov in videoteke. Praktične postaje so bile razvite in standardizirane v okviru projekta Mobita SI-AT. Po ocenjevanju vsak učenec prejme poročilo o svojih sposobnostih, spretnostih in interesih.

Izobraževalno ozadje in usklajenost s kurikulumom

Model združuje ocenjevanje sposobnosti, spretnosti in interesov v celovit pristop h karierni orientaciji. Njegov cilj je spodbuditi učence, da že zgodaj razmislijo o svojih prihodnjih izobraževalnih in poklicnih poteh ter zmanjšati tveganje za prenatrjene odločitve med preходом iz osnovne v srednjo šolo.

Kognitivne sposobnosti se ocenjujejo s spletno večfaktorsko baterijo testov eMFBT, ki meri hitrost razumevanja besed, računsko sposobnost, prostorsko sposobnost, hitrost obdelave podatkov in koncentracijo. Skupni rezultat podatke združuje in podpira napovedi o potencialni uspešnosti učenca pri učnih nalogah.

Motorične spretnosti se ocenjujejo na praktičnih postajah, razvitih v okviru projekta Mobita SI-AT. Te postaje zbirajo podatke o koordinaciji oko-roka, fini motoriki in ročnih spretnostih, vidno-prostorskih spretnostih in senzomotorični prilagoditvi, kratkoročnem spominu ter reakcijskem času. Učenci izpolnijo tudi spletni vprašalnik »Kam in kako«, ki jim predlaga poklice, usklajene z njihovimi interesi, preferenčnimi vrstami dela in osebnostnim slogom.

Trajanje, struktura in potek

Ocenjevanje traja en šolski dan oziroma šest šolskih ur. Ekipa Talentarija obišče šolo po predhodnem dogovoru in pripravi vso potrebno opremo. Po skupnem uvodu učenci izpolnijo eMFBT na šolskih računalnikih, razen tistih z učnimi težavami.

Nato so razdeljeni v dve skupini: ena nadaljuje z vprašalnikom o interesih »Kam in kako« v računalniški učilnici, druga pa opravi ocenjevanje motoričnih spretnosti v drugi učilnici. Skupini se izmenjata, tako da vsi učenci opravijo vsa tri testiranja, obisk pa se zaključi s skupno zaključno dejavnostjo.

Dodana vrednost za učence in šole

Talentarij je pomembno orodje za karierno orientacijo v Sloveniji, saj v enem standardiziranem postopku združuje kognitivne sposobnosti, motorične spretnosti in interese. Njegova dodana vrednost je v tem, da učencem, staršem, šolskim svetovalnim delavcem in razrednim učiteljem zagotavlja celovita, objektivna poročila o dosežkih učencev.

Talentarij vodniki šolskim svetovalcem pomagajo tudi pri razlagi rezultatov, kar olajša nadaljnje karierno svetovanje. S to podporo lahko učenci bolje prepoznajo svoj potencial in sprejmejo bolj premišljene odločitve o svojih prihodnjih izobraževalnih in poklicnih poteh.

MOBITA

Mobita je mobilni koncept karierne orientacije za učence stare od 11 do 13 let. Mladim pomaga odkriti svoje talente in raziskati prihodnje izobraževalne in karierne poti prek praktičnih postaj za odkrivanje talentov in digitalnih kognitivnih ocenjevanj. Šole obiščejo usposobljene ekipe Mobita z mobilnimi testnimi postajami in digitalnimi orodji, kar omogoča izvedbo programa neposredno na kraju samem.

Izobraževalno ozadje in usklajenost s kurikulumom

Mobita temelji na ideji, da se mora karierna orientacija začeti zgodaj in se osredotočiti na prepoznavanje individualnih prednosti, namesto na prezgodnjo izbiro poklicev. Koncept je usklajen z izobraževalnimi cilji, kot so osebni razvoj, karierno svetovanje, digitalna pismenost, reševanje problemov in kompetenčno učenje. Podpira razmišljanje o sposobnostih, pomembnih za prihodnje poklice, zlasti na področjih tehnologije, digitalizacije, trajnosti in inovacij.

Praktične postaje ocenjujejo koordinacijo oko-roka, fino motoriko in ročne spretnosti, vidno-prostorske spretnosti in senzomotorično prilagoditev, spomin, reakcijski čas in tehnično razumevanje prek igrivih nalog, kot so upravljanje robotske roke, izvajanje natančnih vaj ter digitalne igre na temo reakcijskega časa ali spomina. S pomočjo nalog na tabličnem računalniku so ocenjene še koncentracija, logično razmišljanje, tehnično razumevanje, osnovna aritmetika in praktična inteligentnost.

Trajanje, struktura in potek

Mobita testiranje talentov, poteka neposredno v šolah in traja približno tri do štiri učne ure, odvisno od organizacije šole. Po skupnem uvodu se učenci v majhnih skupinah izmenjujejo med praktičnimi ocenjevalnimi postajami in znanstvenimi testi na tabličnih računalnikih.

Vsi rezultati se zabeležijo digitalno. Vsak učenec prejme individualno poročilo, ki povzema njegove prednosti, sposobnosti in potencial za razvoj. Ti rezultati predstavljajo osnovo za razmislek in nadaljnje pogovore z učitelji, starši in strokovnjaki za karierno orientacijo.

Dodana vrednost za učence in šole

Mobita v enem mobilnem modelu združuje ocenjevanje kompetenc, praktične izkušnje in digitalno vrednotenje. Namesto da se osredotoča izključno na učni uspeh, učencem pomaga prepoznati širok spekter prednosti in talentov, ki so pomembni za prihodnje odločitve glede izobraževanja in poklicne poti.

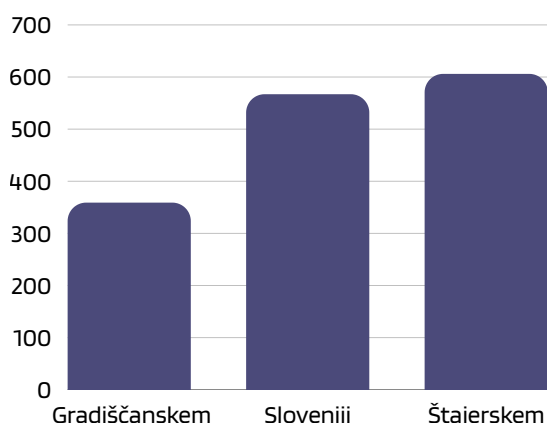
Šolam Mobita ponuja strukturirano, standardizirano in enostavno izvedljivo karierno orientacijo, ki ne zahteva specializirane opreme ali obsežne priprave učiteljev. Individualna poročila podpirajo izobraževalno svetovanje ter učencem, staršem in učiteljem pomagajo razumeti profil vsakega učenca. S povezovanjem igrivega učenja z ocenjevanjem na podlagi kompetenc Mobita spodbuja samozavedanje, motivacijo in premišljeno odločanje o prihodnjem izobraževanju in zaposlitvi.

PILOTNI OBISKI

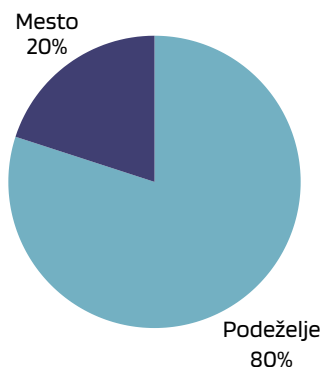
Vključeni učenci

Pilotni projekti za koncepte Mobita so bili izvedeni v vseh regijah projekta, kar je ponudilo pomembno priložnost za preizkušanje in izpopolnjevanje formatov programa v dejanskih izobraževalnih pogojih. Ti pilotni projekti so vključevali Mission:Talente na avstrijskem Štajerskem, Mobita na Gradiščanskem in Talentarij v Sloveniji, s čimer je bil ustvarjen medregionalni okvir, v katerem je bilo mogoče obravnavati različne izobraževalne kontekste, hkrati pa ohraniti skupni poudarek na razvoju talentov, orientaciji in sodelovanju.

Skupaj je bilo opravljenih 83 pilotnih obiskov v 50 šolah, kar je omogočilo, da je pobuda dosegla 1594 otrok in mladostnikov. Ta obseg izvajanja kaže ne le na visoko raven organizacijske usklajenosti, temveč tudi na močno zanimanje šol za pristope, ki povezujejo izobraževalni razvoj z vprašanji talentov, ambicij in prihodnjih poti. Slika 1 prikazuje regionalno porazdelitev sodelujočih učencev in ponuja vizualni pregled dosega projekta v vseh treh območjih izvajanja.

Slika 1: Porazdelitev vključenih učencev (N = 1594) po vseh treh regijah

Slika 2

Prikazana je porazdelitev obiskanih šol (N = 50) po vseh treh regijah, pri čemer so šole razdeljene na podeželska in mestna območja.

Podeželje v primerjavi z mestom

Slika 2 poudarja še eno ključno dimenzijo pilotne faze: porazdelitev obiskov med podeželskimi in mestnimi regijami. Ta primerjava je še posebej pomembna glede na ambicijo projekta, da ustvari dostopne in prenosljive formate, ki niso omejeni na mesta. Tudi starostna struktura udeležencev odraža širok izobraževalni obseg programa. Med vključenimi učenci jih je bilo 606 starih 8–10 let, 359 starih 11–13 let in 567 starih 13–15 let. Ti podatki skupaj poudarjajo prilagodljivost konceptov Mobita in kažejo, da je pilotna faza prinesla dragocene ugotovitve za prihodnje širjenje, regionalni prenos in nadaljnje sodelovanje med izobraževanjem, karierno orientacijo in prakso ozaveščanja.

1 532 VKLJUČENIH UČENCEV

PILOTNI OBISKI MISSION:TALENTE

Pilotni obiski

Med decembrom 2025 in junijem 2026 je projekt Mission:Talente v izjemnem obsegu prinesel raziskovanje poklicnih možnosti neposredno v učilnice po vsej avstrijski Štajerski: v 23 šolah je bilo izvedenih 31 delavnic, ki so 606 učencem 3. in 4. razreda omogočile, da so odkrivali nastajajoča zanimanja, razmišljali o svojih prednostih in se na način, primeren njihovi starosti, ukvarjali z vprašanji o svojih interesih. Udeleženci so bili stari med 9 in 10 let in so se nahajali v formativni fazi izobraževalnega razvoja, v kateri lahko imajo radovednost, samozavest in zgodnja srečanja s svetom dela trajen vpliv.

Vključene šole

To je bil eden od ključnih ciljev projekta: ustvariti mobilni program karijerne orientacije, ki se lahko odpravlja v šole na podežlju in omogoča sodelovanje ne glede na lokacijo. Odziv šol po vsej avstrijski Štajerski kaže, da je bil izjemno dobro sprejet. Delavnice so bile rezervirane v okrožjih, kot so Murau, Murtal, Deutschlandsberg, Bruck-Mürzzuschlag, Leibnitz in jugovzhodna Štajerska, kar kaže na široko regionalno zanimanje in praktično relevantnost tega formata. Slika 3 prikazuje celotno geografsko območje projekta »Mission:Talente«.

Podeželje v primerjavi z mestom

Večina delavnic je potekala v podeželskih šolah, kar poudarja tako potrebo po storitvah karijerne orientacije zunaj mestnih območij kot tudi pomen zagotavljanja enakopravnega dostopa do izobraževalnih inovacij. Od teh šol jih je bilo 16 zunaj Gradca, 1 v okolici Gradca in 6 v samem mestu.

Slika 3

Zemljevid Štajerske z označenimi obiskanimi regijami

PILOTNI OBISKI TALENTARIJ

Pilotni obiski

Med oktobrom 2025 in aprilom 2026 je Talentarij v izjemnem obsegu prinesel raziskovanje poklicnih možnosti neposredno v učilnice po večinoma vzhodnem delu Slovenije: v 17 šolah je bilo izvedenih 30 testiranj, kar je 567 učencem 8. razreda omogočilo, da so raziskali svoje interese, kognitivne sposobnosti in motorične spretnosti. Udeleženci so bili stari med 13 in 15 let in so se nahajali v pomembni fazi izobraževalnega razvoja, v kateri lahko bolj strukturirano spoznavanje osebnih prednosti, talentov in prihodnjih poti podpira premišljeno odločanje.

Vključene šole

Eden od najpomembnejših ciljev projekta je bil vpeljati dodatne aktivnosti karierno orientacijo v šole, tako da jim ni več treba skrbeti za logistiko, kar je še posebej pomembno za šole na podeželju. Na ta način lahko zagotovimo storitve karierne orientacije ne glede na lokacijo šole. Odziv šol v Sloveniji kaže, da je bilo tovrstno testiranje zelo potrebno. Šole po vsej Sloveniji so pokazale veliko zanimanje zanj, vendar zaradi lokacije osebja Talentarija lahko Talentarij zaenkrat ponujamo le šolam v vzhodnem delu Slovenije.

Podeželje v primerjavi z mestom

Večina sodelujočih šol je bila na podeželju, kar poudarja tako povpraševanje po storitvah karierne orientacije zunaj večjih mestnih središč kot tudi pomen zagotavljanja karierne orientacije tam, kjer se učenci že izobražujejo. Od 17 obiskanih šol jih je bilo 14 podeželskih, kar kaže, da je bil Talentarij še posebej uspešen pri doseganju skupnosti, ki imajo lahko veliko koristi od lokalno dostopne podpore na področju izobraževanja

Slika 4

Zemljevid Slovenije z označenimi obiskanimi regijami

PILOTNI OBISKI MOBITA

Pilotni obiski

Med septembrom 2025 in februarjem 2026 je BFI Burgenland v okviru projekta Mobita izvedel vrsto pilotnih obiskov. Dejavnosti so potekale neposredno v šolah, kar je učencem omogočilo, da so na zanimiv in njihovi starosti primeren način raziskovali svoje interese, prednosti in prihodnje izobraževalne poti.

Skupaj je bilo izvedenih 20 obiskov v 10 različnih šolah, ki so zajeli 359 učencev. Udeleženci so bili učenci 5. in 6. razreda, stari med 9 in 15 let. To obdobje predstavlja pomembno fazo v osebnem in izobraževalnem razvoju, ko mladi začnejo oblikovati jasnejše predstave o svojih sposobnostih, preferencah in prihodnjih priložnostih. Cilj pilotnih obiskov je bil zato spodbuditi radovednost, spodbujati samorefleksijo in učence že v zgodnji fazi seznaniti s konceptom poklicnega raziskovanja.

Slika 5

Zemljevid Gradišćanske z označenimi obiskanimi regijami

Vključevanje šol na gradišćanskem podeželju

Eden od ključnih ciljev projekta je bil zagotoviti enakopraven dostop do karijerne orientacije in priložnosti za razvoj talentov za učence ne glede na to, kje živijo. Da bi to dosegli, so bile pilotne dejavnosti izvedene v podeželskih šolah po vsem Gradišćanskem. Veliko zanimanje sodelujočih šol poudarja pomen mobilnih in šolskih oblik svetovanja. S tem, da smo dejavnosti pripeljali neposredno v učilnice, je projekt zmanjšal ovire za sodelovanje in ustvaril priložnosti za smiselno ukvarjanje s poklicnimi temami v vsakdanjem učnem okolju učencev.

VLOGA UČITELJEV IN STARŠEV PRI KARIERNI ORIENTACIJI

V okviru projekta Mobita SI-AT so bili tako učitelji kot starši aktivno vključeni v razvoj in pilotno izvajanje dejavnosti karierne orientacije. Organizirane so bile namenske delavnice za predstavitev ciljev projekta, uvedbo inovativnih pristopov h karierni orientaciji ter razpravo o aktualnih razvojnih trendih na področju izobraževanja, veščin in poklicev prihodnosti. Te delavnice so ponujale priložnosti za izmenjavo informacij, razpravo in povratne informacije. Poleg tega so bile z vprašalniki sistematično zbrane izkušnje in mnenja udeležencev. Povratne informacije, prejete tako od učiteljev kot od staršev, so bile izredno pozitivne. Udeleženci so še posebej cenili praktično usmerjenost dejavnosti, metode prilagojene starosti, ter osredotočenost projekta na pomoč mladim pri zgodnjem odkrivanju njihovih prednosti, talentov in poklicnih interesov.

Delavnica za učitelje

Učitelji so izrazili potrebo po več praktičnih delavnicah, dnevih raziskovanja poklicev, obiskih podjetij in interaktivnih učnih priložnostih, ki učencem omogočajo neposredno spoznavanje različnih poklicev ter raziskovanje lastnih interesov in sposobnosti. Izkušnje, pridobljene v okviru projekta Mobita SI-AT, tako potrjujejo ugotovitve analize potreb projekta: karierna orientacija je najučinkovitejša, kadar je izkustvena, interaktivna in tesno povezana z realnostjo delovnega življenja.

Delavnica za starše

Starši so izrazili močno zanimanje za dostopne in aktualne informacije o izobraževalnih možnostih, v prihodnost usmerjenih poklicih ter veščinah, potrebnih v hitro spreminjajočem se svetu dela. Prav tako so pozdravili nasvete o tem, kako lahko učinkovito podpirajo svoje otroke skozi celoten proces karierne orientacije.

Te ugotovitve poudarjajo, kako pomembno je, da starše obravnavamo ne le kot vplivne osebe, ampak tudi kot samostojno ciljno skupino za storitve karierne orientacije. Boljše informacije in večja vključenost staršev lahko znatno izboljšata podporo, ki je na voljo mladim med procesi odločanja o izobraževanju in poklicni poti.

Zaključek

Izkušnje, pridobljene v okviru projekta Mobita SI-AT, poudarjajo, da uspešna karierna orientacija zahteva celosten pristop, ki vključuje ne le mlade same, temveč tudi ključne odrasle, ki nanje vplivajo in jih podpirajo. Dobro obveščeni in aktivno vključeni učitelji ter starši so ključni partnerji pri pomoči mladim pri prepoznavanju njihovih prednosti, raziskovanju poklicnih možnosti in sprejemanju premišljenih izobraževalnih odločitev.

Projekt je pokazal, da lahko praktična, na izkušnjah temelječa karierna orientacija v kombinaciji z aktivnim vključevanjem staršev in učiteljev znatno okrepi učinkovitost storitev karierne orientacije. Te ugotovitve zagotavljajo dragocene smernice za prihodnji razvoj vključujočih, trajnostnih in na učenca osredotočenih sistemov karierne orientacije.

POVRATNE INFORMACIJE

Rezultati evalvacije kažejo, da se koncept Mobita SI-AT za mobilno karierno orientacijo lahko uspešno prilagodi različnim regionalnim in izobraževalnim kontekstom, pri čemer ohranja svoje temeljne cilje in dosega dosledno pozitivne rezultate. Čeprav je bil izveden v treh regionalnih prilagoditvah – Talentarij v Sloveniji, Mission:Talente na Štajerskem (Avstrija) in Mobita na Gradiščanskem (Avstrija) –, so vse tri izvedbe pokazale izjemno podobne vzorce zadovoljstva udeležencev in zaznane izobraževalne vrednosti.

Učenci

V vseh treh izvedbah so se učenci še posebej pozitivno odzvali na praktično in interaktivno naravo dejavnosti. V okviru programa Talentarij so praktične postaje prejele visoko povprečno oceno (povprečna ocena: 4,35 od 5,00), učenci pa so izrazili tudi močno zanimanje za prejemanje osebnih povratnih informacij o svojih interesih in sposobnostih (povprečna ocena: 4,41 od 5,00). Program »Mission:Talente« je dosegel izjemno visoko raven zavzetosti, saj je 95,3 % učencev poročalo, da jim je delavnica bila všeč, 92,3 % pa se je veselilo sodelovanja. Podobno je v gradiščanski izvedbi programa Mobita 89 % učencev praktične dejavnosti ocenilo kot »zelo dobre« ali »dobre«. Kljub razlikam v ocenjevalnih instrumentih ugotovitev dosledno kažejo, da je izkustveno učenje eden najmočnejših elementov koncepta Mobita SI-AT.

Pedagoški strokovnjaki

Povratne informacije strokovnjakov so bile enako dosledne. Učitelji in šolski svetovalci v vseh treh regionalnih izvedbah so poudarili visoko kakovost organizacije, prednosti izvajanja programa neposredno v šolah ter njegov prispevek h karierni orientaciji.

V Talentariju so vsi šolski svetovalci podelili najvišje možne ocene za organizacijo, uporabnost in jasnost posameznih poročil, medtem ko so 3 od 4 navedli, da bi program priporočili drugim šolam.

V »Mission:Talente« so vsi anketiranci izvajanje v okviru šole ocenili kot veliko prednost, dve tretjini pa sta izrazili potrebo po dodatnih praktičnih možnostih in virih za karierno orientacijo. Tudi učitelji na Gradiščanskem so program opisali kot »pozitivno obogatitev« karierne orientacije in navedli, da »bi se program vsekakor moral nadaljevati«.

Starši

Tudi pri zbranih povratnih informacijah staršev so se pokazali podobni vtisi. Starši so tako na Gradiščanskem kot v Slovenijizelo cenili karierno orientacijo, ki poteka neposredno v šolah in priložnost, da so njihovi otroci lahko spoznavali poklice prek praktičnih dejavnosti. Pri »Talentariju« je 92,9 % staršev navedlo, da bi aktivnosti priporočili drugim družinam, medtem ko je 78,6 % že uporabilo individualno poročilo za pogovor z otrokom o izobraževalnih in kariernih priložnostih.

Starši, ki so sodelovali v izvajanju na Gradiščanskem, so prav tako poudarili pomen uvajanja karierne orientacije v zgodnjem otroštvu in cenili, da so otroci lahko prek praktičnih dejavnosti pridobili informacije ter aktivno spoznavali različne poklice.

POVRATNE INFORMACIJE MISSION:TALENTE

Ugotovitve evalvacije kažejo, da je »Mission:Talente« privlačen in na izkušnjah temelječ model karierne orientacije, ki otroke uspešno uvaja v svet dela prek praktičnih dejavnosti in igrivega raziskovanja različnih poklicnih področij. Delavnico je 570 udeležencev ocenilo zelo pozitivno: 95,3 % otrok je poročalo, da so uživali v delavniškem dnevu, 92,3 % se je veselilo udeležbe, le 5,4 % pa je izkušnjo ocenilo kot dolgočasno. Ti rezultati potrjujejo, da model ustvarja prijetno učno okolje, v katerem otroci aktivno raziskujejo poklice prek radovednosti, eksperimentiranja in praktičnega učenja.

Pristop temelječ na postajah, predstavlja eno od glavnih prednosti programa »Mission:Talente«. Vse dejavnosti so bile ocenjene pozitivno, pri čemer je Design Lab dosegel najvišje ocene (povprečna ocena: 6,34 od 7,00), sledijo mu Agrikultura (povprečna ocena: 5,86 od 7,00), Medicina (povprečna ocena: 5,76 od 7,00) in Komunikacija (povprečna ocena: 5,46 od 7,00). Ugotovitve poudarjajo pomen praktičnih in interaktivnih pristopov pri uvajanju mlajših učencev v karierno orientacijo, saj otrokom omogočajo, da na dostopen način odkrivajo različne sposobnosti in interese.

“

*Projekt je zelo dragocen za osnovnošolce. Zaželeno bi bilo, da se nadaljuje.
Odkrivanje talentov in sposobnosti se mora začeti prej.*

- učitelj

”

Učitelji so dodatno potrdili izobraževalno vrednost koncepta in kot glavno prednost izpostavili izvajanje **neposredno v šolah**. Poudarili so dobro organizacijo, motivacijo otrok in prispevek delavnice k zgodnjemu raziskovanju poklicev. Hkrati so v svojih povratnih informacijah izpostavili potrebo po dodatnih priložnostih za učence, da poklice izkusijo v praksi, ter po dodatnih virih, ki bi šolam pomagali pri nadaljevanju dejavnosti karierne orientacije.

Na splošno »Mission:Talente« uspešno združuje igrivo učenje, praktične izkušnje in resnične poklicne kontekste. Ocena kaže, da je koncept že zelo cenjen, pri nadaljnjem razvoju pa bi se bilo treba osredotočiti predvsem na širitev možnosti za sodelovanje in okrepitev podpore šolam.

POVRATNE INFORMACIJE TALENTARIJ

Ugotovitve evalvacije kažejo, da je Talentarij **celovit** model karierne orientacije, ki združuje praktične dejavnosti, individualno ocenjevanje in osebno prilagojene povratne informacije za podporo učencem, staršem in šolskim strokovnjakom. Učenci so koncept ocenili pozitivno in poročali, da jih je Talentarij spodbudil k razmišljanju o poklicih in prihodnjih izobraževalnih poteh (povprečna ocena: 3,85 od 5,00) ter jim pomagal razmisliti o svojih interesih, prednostih in možnih kariernih izbirah (povprečna ocena: 3,79 od 5,00). Ena najizrazitejših ugotovitev je bilo navdušenje učencev nad prejetjem prilagojenih povratnih informacij, pri čemer je zanimanje za spoznavanje lastnih sposobnosti in interesov prejelo eno najvišjih ocen (povprečna ocena: 4,41 od 5,00). Postaje za praktične spretnosti so bile najbolj ocenjena dejavnost (povprečna ocena: 4,35 od 5,00), **kar poudarja pomen izkustvenega učenja pri vključevanju mladih v karierno orientacijo.**

Holističen pristop je ena od ključnih prednosti modela Talentarij, saj združuje ocenjevanje interesov, kognitivno ocenjevanje, praktičnih naloge in osebna poročila v enoten proces karierne orientacije. To **učencem omogoča izboljševanje samorefleksije**, hkrati pa **staršem in strokovnjakom zagotavlja dodatne informacije za podporo pri prihodnjih odločitvah glede izobraževanja.**

Starši so prepoznali koristnost koncepta zase ($M = 4,07$) in še zlasti za svoje otroke (povprečna ocena: 4,36 od 5,00), pri čemer je 92,9 % izjavilo, da bi program priporočili drugim družinam. Poročila **so spodbudila tudi družinske pogovore o močeh, interesih in prihodnjih poklicnih poteh.**

Šolski svetovalni delavci so potrdili strokovno vrednost programa Talentarij. Vsi anketiranci so se strinjali, da jim informacije, pridobljene preko Talentarija, **pomagajo bolje podpirati učence** pri raziskovanju poklicev, načrtovanju izobraževalnih poti in posredovanju informacij o močeh učencev staršem. **Izvajanje v okviru šole** je bilo priznано kot pomembna prednost, saj zagotavlja dostopnost in svetovalcem omogoča, da rezultate uporabijo v nadaljnjem delu z učenci.

Na splošno Talentarij predstavlja celovit pristop h karierni orientaciji. Glavno priporočilo za nadaljnje izboljšave zadeva razširitev izbora predlaganih poklicev v posameznih poročilih, ob ohranjanju personaliziranega in na dokazih temelječega značaja koncepta.

“*Močno podpiram in visoko cenim tako Talentarij kot ocenjevanje eMFBT, saj menim, da pomembno prispevata k področju karierne orientacije. Upam, da bosta postala trajen del karierno orientacijske prakse.*”

- šolska svetovalna delavka

”

POVRATNE INFORMACIJE MOBITA

Ugotovitve evalvacije kažejo, da je Mobita praktično usmerjen model karierne orientacije, ki uspešno združuje izkustveno učenje z razmišljanjem o interesih, sposobnostih in prihodnjih izobraževalnih poteh učencev. Rezultati kažejo, da model spodbuja samorefleksijo in raziskovanje poklicnih možnosti: okoli 40 % učencev je navedlo, da so jih dejavnosti spodbudile k razmišljanju o prihodnjih poklicih, medtem ko je skoraj 51 % poročalo, da so globlje razmišljali o svojih interesih, močeh in možnih poklicih.

Praktične dejavnosti so bile eden najmočnejših elementov programa. Praktične postaje so prejele zelo pozitivne ocene, saj jih je 62 % učencev ocenilo kot »zelo dobre«, dodatnih 27 % pa kot »dobre«. Učenci so visoko cenili tudi jasnost pojasnil in navodil, saj je 87 % poročalo, da so bila lahko razumljiva. Ti rezultati potrjujejo, da so interaktivne in dostopne dejavnosti še posebej učinkovite pri zagotavljanju karierne orientacije mladim.

“

Menim, da je zelo dragoceno, da moj otrok prejema informacije in predvsem, da ima priložnost preizkusiti različne dejavnosti ter raziskati različne možnosti.

- starš

”

Učitelji in starši so prav tako poudarili vrednost Mobite. Učitelji so priznali dobro organizacijo, **izobraževalni prispevek in podporo, ki je bila zagotovljena učencem pri odkrivanju njihovih moči in raziskovanju poklicev** ter pri njihovi pripravi na izobraževalne odločitve in **sprožanju pogovorov o poklicni poti znotraj družin**. Starši so cenili, da poklicna orientacija **poteka neposredno v šolah** in izrazili zanimanje za prejetje dodatnih informacij o karierni orientaciji.

Na splošno Mobita uspešno povezuje praktične izkušnje s strukturiranim razmišljanjem ter ustvarja dodano vrednost za učence, družine in šole. Glavne priložnosti za nadaljnji razvoj se nanašajo na to, da starši prejmejo dodatne informacije o karierni orientaciji, da bi lahko bolje podpirali svoje otroke.

PRIHODNOST

Prihodnost Mobite leži v njegovi sposobnosti, da karierno orientacijo naredi dostopnejšo, bolj praktično in navdihujočo za mlade. Mobita SI-AT je že pokazala, da odkrivanje lastnih talentov ni nujno abstraktno, težko ali omejeno na tradicionalno svetovanje. Prek interaktivnih postaj, praktičnih nalog in mobilnega pristopa lahko učenci na zabaven in privlačen način raziskujejo svoje sposobnosti. Namesto da bi mlade le spraševali, kaj bi radi postali, jim Mobita pomaga izkusiti, v čem so dobri, kaj jih zanima in kam jih lahko pripelje njihov potencial. S tem postane karierna orientacija konkretnjša, bolj motivirajoča in bližja resničnemu svetu dela.

V prihodnosti lahko Mobita vpliva tudi na druge projekte karierne orientacije. Njena vrednost ni le v samem testiranju, temveč v ideji, ki stoji za njim: karierna orientacija mora biti praktična, objektivna, vključujoča in povezana s potrebami trga dela prihodnosti. Drugi projekti lahko nadgradijo ta pristop s kombinacijo praktičnih izkušenj, digitalnih orodij, sodelovanja med šolami in podjetji ter strukturiranih povratnih informacij za učence, starše, učitelje in svetovalce. Na ta način lahko Mobita postane primer, kako se karierna orientacija lahko premakne iz teorije v prakso.

Obstaja tudi velik potencial za nadaljnji razvoj. Model bi bilo mogoče prilagoditi različnim starostnim skupinam, vključno s starejšimi učenci, študenti, mladimi odraslimi, iskalci zaposlitve ali celo odraslimi, ki razmišljajo o spremembi karierne poti.

V skladu s spremembami na trgu dela bi se lahko dodale nove testne postaje, na primer na področju zelenih veščin, umetne inteligence, podjetništva, poklicev v oskrbi, kreativnih industrij, obrti in tehničnih poklicev. Izkušnjo bi bilo mogoče obogatiti tudi z digitalnimi orodji za nadaljnje spremljanje, delavnicami, mentorstvom, obiski v podjetjih ali kratkimi praktičnimi izzivi, kjer bi udeleženci po začetnem testiranju lahko nadaljevali z raziskovanjem svojih interesov.

Druga pomembna smer je sodelovanje. Mobita lahko še bolj poveže šole, karierne svetovalce, podjetja, zbornice, lokalne skupnosti in čezmejne partnerje. Takšno sodelovanje lahko mladim pomaga bolje razumeti, kako različni poklici izgledajo v praksi in katere veščine bodo potrebne v prihodnosti. Prav tako lahko podpira učitelje in svetovalce z dodatnimi informacijami in orodji za bolj individualizirano usmerjanje učencev. Poudariti moramo tudi Mobita SI-AT kot čezmejno pobudo, ki podpira karierno orientacijo na podlagi talentov med Slovenijo in Avstrijo.

Mobita mora ostati odprta za prihodnji razvoj. Svet dela se hitro spreminja in karierna orientacija se mora spreminjati z njim. Prednost Mobite je v tem, da je prilagodljiva, praktična in blizu mladim. Ustvarja prostor, kjer lahko z več samozavesti preizkušajo, poskušajo, odkrivajo in si predstavljajo svojo prihodnost. Z nadaljnjimi nadgradnjami, novimi postajami, novimi ciljnimi skupinami in močnimi partnerstvi se lahko Mobita še naprej razvija kot sodoben model karierne orientacije, ki posameznikom pomaga prepoznati svoj potencial in narediti prve korake k smiselnim kariernim odločitvam.

BFI Burgenland

Obrtno-podjetniška
zbornica Slovenije

Fundacija
PRIZMA

WKO Steiermark

